

shledána. Jest proto otázkou pro rozřešení sporu rozhodnou, zda opožděné a pouze částečné zaplacení žalobcovy pohledávky, ohlášené již 9. prosince 1924, nebylo zaviněno žalovaným, jehož povinností bylo, by se staral o její zjištění a zaplacení (§ 81 (1) konk. ř.) a o pohotovost peněz k její výplatě potřebných (§ 124 konk. ř.). Procesní povinností žalobcovou však bylo, by tvrdil a po případě i dokázal, kdy správce úpadkové podstaty obdržel nejen jeho účet, nýbrž i onen rozsudek odvolacího soudu, a věci správce úpadkové podstaty bylo naproti tomu, by dokázal, že dostal své povinnosti, že účet, seznam jeho správnost, ihned zaplatil, po případě by vysvětlil, proč tak neučinil. Žalobce uvádí v žalobě, že oznámil dopisem ze dne 9. prosince 1924 správci úpadkové podstaty, že se spokojuje na místě útrat účtovaných ve sporu vůči odpůrci, vzhledem k nepříznivému výsledku sporu obnosem útrat, jaký byl přisouzen straně žalované 7.213 Kč 34 h a žádal po srážce zaplacených již 3.600 Kč nedoplatek 3.613 Kč 34 h. Dle §u 1154 obč. zák. stala se pohledávka útrat a odměny, požadovaná advokátem, splatnou a dospělou jejím ohlášením klientovi po vykonání objednané práce. Pohledávku věřiteli úpadkové podstaty může zjistiti a uznati správce podstaty, pokud by nepřevyšovala 10.000 Kč (§ 116 konk. ř. v doslovu upraveném zákonem ze dne 20. června 1922, čís. 190 sb. z. a n.). Povinností správce úpadkové podstaty bylo, by se přesvědčil, jaké útraty byly přiznány žalované straně, jež ve sporu zvítězila, neboť dle toho měla se řídití výše odměny, kterou žádal žalobce na úpadkové podstatě. Jak žalobce v odvolání sám přiznává, nebyl dne 9. prosince 1924 správci úpadkové podstaty rozsudek v onom sporu ještě doručen, nýbrž stalo se tak později. Kdy se tak stalo, nebylo v rozsudku zjištěno. Stačila-li podstata úpadková v den dojití dokladu (rozsudku) ku zaplacení všech v ten čas přihlášených pohledávek, měl správce podstaty splatnou žalobcovu pohledávku palmární ihned úplně vyrovnati (§ 124 konk. ř.), v případě opačném, nestačilo-li totiž jmění podstaty, t. j. jakmile správce úpadkové podstaty seznal její nedostatečnost, mělo již tehdy provedeno býti pouze uspokojení poměrné. Přednost před palmární pohledávkou žalobcovou měly pouze hotové výlohy správce úpadkové podstaty, jež zálohou předem poskytl (§ 47 (2) konk. ř.). Jeho odměna nepožívá dle zákona přednosti před jinými ohlášenými pohledávkami věřitelů podstaty a měl tudíž správce podstaty, když, jak nesporno, pohledávka žalobcova byla přihlášena dříve, než on přihlásil svou odměnu, uspokojiti zažalovanou pohledávku napřed anebo současně se svou pohledávkou odměny buď zcela, neb obě poměrně dle postačitelosti podstaty. Bylo proto věci správce úpadkové podstaty, by vysvětlil, proč ve schůzi dne 23. prosince 1924, kdy si dal věřitelským výborem schváliti a vyplatiti zálohou odměnu 5.000 Kč, nevyplatil současně pohledávky žalobcovy a proč tak neučinil ani později ihned, jakmile onen rozsudek odvolacího soudu do rukou dostal.

Čís. 6138.

Přípustným jest ustanovení stanov společenstva s r. o., že, nestačí-li rezervní fond ku krytí ztrát roční uzávěrky, má schodek býti podle usne-

sení valné hromady odepsán ze závodních (členských) podílů dle poměru vyplacených podílů.

Člen družstva může žádati vrácení podílu po uplynutí lhůty §u 78 zák. čís. 70/1873 jen potud, pokud nebyl podíl zatím zmenšen neb úplně stráven ztrátami.

(Rozh. ze dne 23. června 1926, R I 331/26.)

Rejstříkový soud vrátil opověď odštěpného závodu společenstva s r. o. k opravě ustanovení společenstevní smlouvy (stanov), že ku krytí ztrát může býti příslušný peníz odepsán od společenstevních podílů. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil. Důvody: Podle §u 11 zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák., smí společenstevní smlouva (stanovy) odchylovati se od ustanovení tohoto zákona jen v těch bodech, u kterých jest to výslovně prohlášeno přípustným. Podle §u 76 zákona ručí družstva s obmezeným ručením v případě úpadku nebo likvidace za dluhy družstva nejen členskými podíly, nýbrž nejméně ještě další částkou ve výši podílů. Ustanovení §u 36 stanov společenstva, že pro případ, že by rezervní fond nestačil ku krytí při roční uzávěrce, má býti podle usnesení valné hromady příslušný peníz odepsán ze závodních (členských) podílů, podle poměru vyplacených podílů, se však přiči zmiňnému § 76 zákona čís. 70/1873 ř. zák., neboť za trvání společenstva jest takovéto odepisování z podílů, stanovami předepsaných, nepřipustné a přiči se zákonu. Nepřipustnost tohoto ustanovení stanov vyplývá také z § 84 zákona, dle něhož, když podle bilance jest ztracena polovice vplatů na podíly, jest představenstvo povinno valné hromadě podati o tom zprávu, a v případě, že jmění společenstva nekryje dluhů, musí býti učiněn návrh na vyhlášení úpadku.

Nejvyšší soud zrušil usnesení obou nižších soudů a vrátil věc rejstříkovému soudu, by znovu rozhodl o opovědi, nepřihlížeje k důvodu, z něhož vrátil ji k opravě.

Důvody:

Nelze sdíleti právní názor nižších soudů, že by bylo nepřipustným ustanovení §u 36 stanov rekurujícího družstva, že pro případ, že by rezervní fond nestačil ku krytí ztrát objevených se při roční uzávěrce, má býti podle usnesení valné hromady příslušný peníz odepsán ze závodních (členských) podílů dle poměru vyplacených podílů. Předpis tento nepřiči se zákonu, jmenovitě §u 76 zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák. Závodní podíly jsou kapitálové hodnoty, které jsou členové povinni platiti společenstvu; jsou tedy součástí aktiv družstva. Ručení těmito podíly ve smyslu §u 76 zákona má v podstatě též význam, jako účast tichého společníka na ztrátě podniku, jehož se stal společníkem (čl. 255 obch. zák.). Člen družstva může vrácení podílu po uplynutí lhůty v §u 78 zák. čís. 70/1873 žádati jen potud, pokud nebyl podíl zatím zmenšen neb úplně stráven ztrátami. V §u 79 zákona není to sice výslovně řečeno, nutno tu však vzhledem k právní povaze závodního podílu použití obdoby §u 55 zákona. Závazek vplatu podílu postihuje

člena již za trvání družstva, kdežto k dalšímu doplatku ve výši závodního podílu (po případě stanovami určeným větším penízem) jest povinen teprve v případě úpadku nebo likvidace družstva. Jest tedy závodní podíl hned od původu jako ostatní aktiva společenstva určen ku krytí ztrát, objevivších se při roční uzávěrce i za trvání společenstva. Ani § 84 zákona neodporuje tomuto názoru, naopak odstavec první přímo jej podporuje, neboť nabádá jen k opatrnosti v případě, že by polovice splacených závodních podílů byla ztracena. Vyhlášení úpadku třeba navrhnouti teprve tehdy, nekryje-li jmění družstva dluhy. Těmto zásadám vyhovuje zcela ustanovení §u 36 stanov družstva a nelze mu s hlediska §u 11 zák. č. 70/1873 nic vytýkati.

Čís. 6139.

Vyrovnací řád.

Soudně potvrzeným vyrovnáním nezaniká účinnost exekučního titulu, který si věřitel před zahájením vyrovnacího řízení vymohl pro svou pohledávku, a lze na jeho základě původní, obživlou (§ 57 vyr. řádu) pohledávku vymáhati proti dlužníku. Jen v tom případě, že věřitel získal za vyrovnacího řízení exekuční titul jen do výše vyrovnací kvoty, bude nucen po zrušení vyrovnání ohledně zbytku nastoupiti proti dlužníku žalobou neb jiným způsobem vhodným ku nabytí exekučního titulu.

Vyrovnání stává se právoplatným uplynutím lhůty k oprávněnému prostředku ode dne uveřejnění potvrzujícího usnesení na soudní desce, vedle něhož jsou jednotlivá doručení usnesení jako náhradní doručení bez právního významu.

(Rozh. ze dne 23. června 1926, R I 471/26.)

Vymáhající věřitel navrhl exekuci k vydobytí celé pohledávky s přísl. z toho důvodu, že strana povinná splátek v narovnání povolených prý nedodržela, tak že obživla celá původní pohledávka. Soud prvního stálice exekuci povolil, rekursní soud exekuční návrh zamítl. Důvody: Vymáhající věřitel přehlíží, že narovnání jako takové netvoří titul exekuční (rozh. čís. 4330 sb. n. s.), nezaplatil-li dlužník kvotu vyrovnací, musí věřitel teprve zaplacení nedodržených lhůt sporem se domáhati a tak vymoci sobě titul exekuční (Lehmannův komentář k vyr. ř. str. 164, Bartsch-Pollakův kom. str. 286). Soudním potvrzením vyrovnání zanikne účinnost exekučních titulů, jichž si věřitelé pro své pohledávky před zahájením řízení vyrovnacího vymohli (rozh. čís. 2696 sb. n. s.). Než návrh exekuční měl býti zamítnut i z jiného důvodu. Tvrdí se v něm totiž, že o jmění dlužníka bylo zahájeno řízení vyrovnací a že bylo usnesením ze dne 22. července 1925 stanoveno, by první kvota vyrovnací byla zaplacena do šesti měsíců po právoplatném potvrzení, to jest do 22. ledna 1926. Na první pohled vidno, že tato lhůta musila uplynouti později, neboť usnesení vyrovnání potvrzující nabude právní moci teprve uplynutím 14 dnů ode dne, kdy bylo rozhodnutí o vyrovnání veřejně vyhlášeno. Ostatně soud měl dříve nahlédnouti do